

6.4. Gezondheidstoestand

6.4.7. Geestelijke gezondheid

6.4.7.1. Samenvatting

Psychische gezondheidsproblemen geven een hoge belasting op het welzijn van de bevolking en op de kwaliteit van het leven. De ernst en het vóórkomen van deze problemen werd nagegaan in de bevolking 15 jaar en ouder aan de hand van 4 indicatoren. De eerste twee indicatoren worden bepaald d.m.v. de General Health Questionnaire score : de GHQ12-score als maat voor de ernst van het psychisch onwelbevinden in de populatie en de prevalentie van psychische morbiditeit (verder genoemd psychische gezondheidsproblemen) door de GHQ12-score te dichotomiseren d.m.v. een drempelwaarde (twee groepen : [0-1] en [2-12]). De andere twee indicatoren zijn de prevalentie van zelfgerapporteerde depressie in het laatste jaar en het gebruik van voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen (antidepressiva, kalmeermiddelen en slaapmiddelen) in de laatste twee weken voor de bevraging.

- Psychisch onwelbevinden komt frequent voor in de bevolking van 15 jaar en ouder. Zo zijn er in het Vlaams Gewest aanwijzingen voor psychische gezondheidsproblemen in 28% van de bevolking. 5% van de bevolking heeft een depressie gehad in het laatste jaar en 7% nam voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen. In het Brussels Gewest zijn deze cijfers respectievelijk 37%, 8% en 11%.
- Zowel de ernst als het vóórkomen van psychisch onwelbevinden is groter in de vrouwelijke bevolking. De verschillen worden geobserveerd voor alle indicatoren en zijn statistisch significant. Zo rapporteren vrouwen in het Vlaams Gewest 1,7-maal meer depressie in vergelijking met mannen en is het gebruik van psychotropica bij hen 2,5-maal hoger. De verschillen volgens geslacht zijn in het Brussels Gewest echter niet statistisch significant.
- Het gebruik van voorgeschreven psychotrope geneesmiddelen neemt sterk toe met de leeftijd. Deze trend volgt niet de evolutie van de prevalentie van psychische gezondheidsproblemen of van depressie met de leeftijd. Na de leeftijd van 65 jaar neemt in het Vlaams Gewest minstens 31% van de vrouwelijke bevolking psychotrope geneesmiddelen. Bij mannen is dit minstens 11%. In het Brussels Gewest zijn deze cijfers respectievelijk 24% en 13%. Op deze oude leeftijd worden in de eerste plaats slaapmiddelen genomen.
- In de regel zijn er aanwijzingen dat de ernst en het vóórkomen van psychisch onwelbevinden hoger is in de lagere opleidings- en inkomensniveaus. Enkel de samenhang tussen het opleidingsniveau en de prevalentie van depressie is statistisch significant in het Vlaams Gewest.
- Problemen van geestelijke gezondheid zijn duidelijk minder frequent bij de bevolking die hun gezondheid als goed of zeer goed ervaart.
- De prevalentie van psychische gezondheidsproblemen en het gebruik van psychotrope geneesmiddelen is het laagst bij niet rokers in vergelijking met rokers en dit vooral met zware rokers.
- Psychische gezondheidsproblemen komen frequenter voor bij mensen die ofwel nooit alcohol drinken ofwel bij zij die minstens 3-maal per week 6 alcoholische consumptie per dag drinken. Het verschil in prevalentie tussen zware drinkers en matige drinkers (nooit meer dan 6 glazen per dag) in het Brussels Gewest is statistisch significant.
- Er zijn aanwijzingen dat de ernst en de frequentie van het psychisch onwelbevinden het laagst is in het Vlaams Gewest. Bijvoorbeeld, de prevalentie van psychische gezondheidsproblemen is 28% in het Vlaams Gewest in vergelijking met respectievelijk 37% en 35% in het Brussels en Waals Gewest. Binnen het Vlaams Gewest zijn er echter verschillen tussen de provincies onderling. De hoogste

prevalentie van psychische gezondheidsproblemen wordt geobserveerd in de provincie Limburg, de laagste in de provincie West-Vlaanderen.